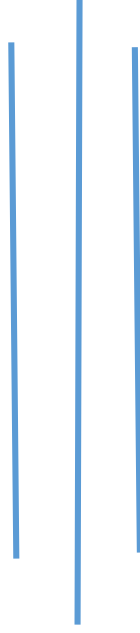

नीलकण्ठ नगरपालिका

धादिङवेसी, धादिङ

दोस्रो नगर सभा

नगर सभाको प्रथम अधिवेशनमा

नगर प्रमुख श्री भीमप्रसाद ढुंगानाज्यूद्वारा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

मिति: २०७९ आषाढ ७ गते

यस गरिमामय नगरसभामा उपस्थित नगर उपप्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, सम्पूर्ण नगर कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, नगरसभाका सदस्यज्यूहरू, कर्मचारी मित्रहरू, उपस्थित सञ्चारकर्मीहरू एवम् सरोकारवाला निकाय तथा अन्य उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू ।

१. नेपाली जनताको वलिदानीपूर्ण संघर्षबाट स्थापित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संस्थागत विकास र वि.सं. २०७२ सालमा जारी भएको नेपालको संविधानले गरेको राज्य पुनर्संरचनापछि स्थापित तीन तहको सरकार मध्येको एक स्थानीय सरकारको रूपमा नीलकण्ठ नगरपालिकाको निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको दोश्रो नगर सभाको प्रथम अधिवेशनमा तपाईं सम्पूर्णमा हार्दिक स्वागत गर्दछु । स्वतन्त्रता र स्वायत्तताको लागि भएको जनक्रान्ति, सशस्त्र संघर्ष र विभिन्न समयको जनआन्दोलनमा सहादत प्राप्त गर्ने सहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।
२. स्थानीय तहको निर्वाचन शान्तिपूर्ण तरिकाले सम्पन्न गरी स्थानीय सरकारको बागडोर नयाँ जनप्रतिनिधिहरूलाई हस्तान्तरण गर्ने कार्य सहजतापूर्वक सम्पन्न गर्ने नेपाल सरकार एवम् निर्वाचन आयोग र सरोकारवालाहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । जनताको प्रत्यक्ष सहभागिता रहने स्थानीय सरकारको प्रमुखको रूपमा दोश्रो कार्यकालका लागि

अमूल्य मत दिई निर्वाचित गर्नुहुने र नगरसभाका सबै सदस्यहरूलाई पाँच बर्षे कार्यकालका लागि नगर विकासमा जोडिने अवसर दिनुभएकोमा सबै नगरबासीहरूमा हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

३. प्रथम निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूबाट नगरविकासका लागि बसालेको जगमा इट्टा थप्दै निर्वाचनका बेला गरिएका प्रतिबद्धता अनुरूप नगरको समग्र विकास गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारीलाई पूरा गर्ने दायित्व हाम्रो काँधमा आएकोछ । उपलब्ध विविध साधन श्रोत, संघ तथा प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराएको अनुदान, नगरपालिकाको आफ्नै आन्तरिक आयश्रोत, कर्मचारी प्रशासन र सम्पूर्ण नगरबासीहरूको न्यानो साथ एवम् विभिन्न दातृ संघ/संस्था तथा निकायसँगको सहकार्यको साथमा मतदाताहरूले सुम्पिएको यो ऐतिहासिक जिम्मेवारीलाई पूरा गर्ने प्रतिबद्धता ब्यक्त गर्दछु । आगामी पाँच वर्षभित्र देशकै नमूना पूर्वाधारयुक्त पर्यटकीय नगरको रूपमा यस नीलकण्ठ नगरपालिकाको विकासको गतिलाई अघि बढाउने प्रण गर्दछु ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू ,

४. अब म नीलकण्ठ नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम

तपाईंहरू समक्ष पेश गर्दैछु । यी नीति तथा कार्यक्रम नेपालको संविधानको भाग ४, धारा ४९, ५० र ५१ अनुसार राज्यले तय गरेको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्वलाई पूरा गर्ने एक तहको रूपमा स्थानीय तह रहेको यथार्थलाई स्वीकार गर्दै प्रस्ताव गरिएकोछ ।

५. स्थानीय तहको निर्वाचनका बेला नीलकण्ठ नगरलाई देशकै नमूना पूर्वाधार सहितको पर्यटकीय शहरको रूपमा स्थापित गर्ने परिकल्पनालाई साकार पार्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माण र सेवाक्षेत्रमा सुधारलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखी नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गरेकोछु । चुनावी घोषणापत्रमा समावेश गरिएका सबै विषय पहिलो वर्षकै कार्यक्रममा समेट्न नसकिए पनि परिकल्पना अनुरूप नीति निर्माण गरी पूर्वाधार र वातावरण तयार गर्दै जानेगरी नीति तथा कार्यक्रम निर्माणलाई जोड दिएकोछु ।

६. आगामी आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिक अवधि भित्रै नीलकण्ठ नगरपालिकाको समग्र विकास पूर्वाधार निर्माण र प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्न बृहत सुझाव संकलन, नगर तथ्यांक संकलन एवम् प्रोफाइल निर्माण गर्ने कामलाई अघि बढाइनेछु । प्रथम कार्यकालमा निर्मित नीलकण्ठ नगरपालिकाको दश बर्षे एकीकृत सहरी विकास योजनाको प्रगति समीक्षा गर्दै दीर्घकालीन र अल्पकालीन योजना

प्राथमिकीकरण गरी सिलसिलाबद्ध विकास अभियान सञ्चालन गर्नेगरी वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएकोछ ।

७. नीलकण्ठ नगरपालिकाको चौध वडाहरूमा विकासका पूर्वाधार निर्माण गरी चुस्त स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न विभिन्न विषयगत प्राथमिकता निर्धारण गरिएकोछ । आगामी आर्थिक वर्ष २०७९।८० को नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्ने क्रममा विगत पाँच वर्षमा पहिलो जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूबाट भएका महत्वपूर्ण उपलब्धीहरूको अव म निर्धारित विषयगत प्राथमिकताका आधारमा तयार गरिएका नीति तथा कार्यक्रमलाई तपाईंहरू समक्ष प्रस्तुत गर्दैछु ।

स्थानीय सरकारको विगत पाँच बर्षे कार्यकालका उपलब्धि

८. नगर विकासका लागि पूर्वाधारका हिसावले व्यापक समस्याहरू विद्यमान रहेता पनि नीलकण्ठ नगरपालिकाको पहिलो निर्वाचित जनप्रतिनिधिका रूपमा हामीले सेवाप्रवाह र पूर्वाधार विकासमा उल्लेख्य उपलब्धी हासील गरेका छौं । निर्वाचित भए लगत्तै नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि दश बर्षे एकीकृत सहरी विकास योजना निर्माण गरी ठोस कार्ययोजनाकासाथ हामी अघि बढेका थियौं ।
९. सेवा प्रवाहमा चुस्तता, पूर्वाधार विकासमा उल्लेख्य प्रगति, आवश्यकता र मागको सिद्धान्तमा आधारित बजेट

व्यवस्थापन गर्दै स्थानीय सरकारको संस्थागत संरचना विकासमा हामीले यो पाँच वर्षमा नतिजामुखी परिणाम हासिल गरेकाछौं । स्थानीय सरकारको नियमित बजेट भन्दा कयौं गुणा बढी बजेट विभिन्न श्रोत, साझेदारहरू र दातृ निकायबाट प्राप्त गरी हामीले विभिन्न विधामा देशभरमा उत्कृष्ट नगरको रूपमा नीलकण्ठ नगरपालिकालाई स्थापित गरेकाछौं ।

१०. अझै गर्नुपर्ने धेरै छ, नगरबासीको अपेक्षा र महत्वकांक्षा असीमित छ, तथापि हामीले प्रथम कार्यकालमा गरेको काम, बजेट विनियोजन र कार्यान्वयनको परिणाम मापनयोग्य बनेकोछ । स्थानीय मामिलाका विज्ञ, देशका प्रतिष्ठित विज्ञहरू र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्वमुल्यांकन मानकमा नीलकण्ठ नगरपालिकाले पटक पटक उत्कृष्टता हासिल गरी हामी नगरबासीलाई गौरवशाली बनाएकोछ ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू ,

११. सेवा प्रवाहमा चुस्तता, पारदर्शिता सहित जनप्रीय कार्यक्रमहरू हामीले विगत पाँच वर्षको कार्यकालमा शुरुवात गरेकाछौं । सुत्केरीलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स, विपन्न परिवारलाई रु. दश हजार अन्तिम संस्कार खर्च, विपद्मा तत्काल राहत उद्धार, कोभिड प्रतिकार्यमा प्रभावकारी व्यवस्थापन, कृषि, सहकारी, र

उद्यमीहरूलाई विशेष अनुदान सहितको सहायता कार्यक्रम, पशुवीमामा ९० प्रतिशत अनुदान, ७ वटा नयाँ स्वास्थ्य संस्था स्थापना गरी निःशुल्क रूपमा यथेष्ट औषधी र ल्याब सेवा, शिक्षा क्षेत्रमा विशेष लगानी, सामाजिक संस्था, सहकारी, सामुदायिक, सांस्कृतिक, जातिय र धार्मिक संस्थाहरूलाई मागमा आधारित सहयोग, घुम्ती सेवा मार्फत् टोलटोलमा सेवा सुविधा हामीले पहिलो कार्यकालमा गरेका नागरिक सेवाको नमूना उदाहरण हुन् ।

१२. तिर्खामुक्त नगरको अवधारणमा बृहत खानेपानी आयोजना, ९५ किलोमिटर नगर चक्रपथको ट्रयाक निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने देखि धादिङ्बेसी बजारको करिडोरको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) तयार गरी निर्माण शुरुवात हामीले गरिरहेको बृहत योजनाहरूमा पर्दछन् । प्रथम कार्यकालमा नगरक्षेत्रमा झण्डै ८०० किलोमिटर सडक पूर्वाधार निर्माण भएकोछ । पाँच बर्षे कार्यकालमा सम्पन्न हुन नसकेका सडक पूर्वाधारहरू, एक घर एक धारा सहित सबै नगरबासीको घर घरमा खानेपानी सेवा, नमूना उद्योगग्राम, धादिङ्बेसी बृहत खानेपानी आयोजना हाम्रो प्रथम कार्यकालमा शुरुभै आगामी वर्ष सम्म सम्पन्न हुने गौरवका आयोजनाहरू हुन् ।

१३. आगामी पाँच वर्ष भित्रमा पहिलो कार्यकालमा निर्मित एकीकृत सहरी विकास योजना अनुसार गर्नुपर्ने बाँकी काम पुरा गर्दै देशकै नमूना नगरपालिकाको रूपमा स्थापित हुने गरी विकासको जग बलियो पार्ने हाम्रो जिम्मेवारी छ । बजार क्षेत्रको नमूना व्यवस्थापन सहित व्यवसायिक प्रवर्द्धन र गाउँ बस्तीहरूमा उत्पादनमुखी कार्यक्रम मार्फत् नगरवासीको आयअर्जनको बृद्धि गरी समृद्ध नगर बनाउन सकिने योजना अबका प्राथमिकतामा पर्नेछन् ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू ।

अब म आगामी वर्ष २०७९।८० का लागि यस नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्दैछु ।

१४. यस नगरपालिकालाई देशकै नमूना पूर्वाधारयुक्त पर्यटकीय सहरको रूपमा विकास गर्ने परिकल्पनालाई कार्यान्वयन गर्न दीर्घकालीन सोचका साथ योजनाबद्ध क्रियाकलाप अघि बढाइनेछ । नगरविकासलाई व्यवस्थित गर्दै प्रभावकारी नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न सहरी योजना आयोगको समेत काम गर्ने गरी नीलकण्ठ नगर विकास प्राधिकरण ऐन जारी गरी प्राधिकरण गठन गरिनेछ । व्यवस्थित सहरीकरण र

नयाँ नमूना आवास क्षेत्र विकास कार्यका लागि सम्भाव्य स्थल पहिचान गरी कार्यप्रारम्भ गरिनेछ ।

१५. सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गरी नागरिक सेवा र सुशासन अभिवृद्धि गर्न खुल्ला स्थानीय सरकार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१६. आगामी पाँच वर्षभित्र नगरका सबै वडा केन्द्रहरूमा कालोपत्रे सहितको पक्की सडक संरचना निर्माण गर्न आर्थिक वर्ष २०७९।८० देखि नै कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । नीलकण्ठ नगरपालिकाको गौरवका आयोजनाका रूपमा रहेको पन्चानब्वे किलोमिटर चक्रपथलाई हरितमार्गको रूपमा विकास गरिनेछ । धादिङवेशी करिडोर सडकलाई आगामी पाँच वर्षमा स्तरवृद्धिका साथ पूर्णता दिईनेछ ।

१७. नगरक्षेत्रका सबै वडामा एक वडा एक गौरवको योजना सञ्चालन गरी क्रमागत रूपमा बजेट विनियोजन गरी देखिने खालको नमूना विकास आयोजना सञ्चालन गरिनेछ । नीजि सार्वजनिक साझेदारी कार्यक्रमलाई अवलम्बन गर्दै धादिङवेशीमा अत्याधुनिक पार्किङ प्रणाली सहितको बसपार्क र बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण गरिनेछ ।

१८. बजार र ग्रामीण क्षेत्रको फोहोरलाई व्यवस्थापन गर्न घटाउने, पुनःप्रयोग र प्रशोधन गर्ने प्रणाली सञ्चालन गरी ल्याण्डफिल्ड साइटको उचित प्रवन्ध गरिनेछ । सरसफाई गुरुयोजना

निर्माण गरी सचेतना अभियान सञ्चालन तथा महत्वपूर्ण स्थलहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिनेछ ।

१९. धादिङवेशी बजारमा सह लगानी कोषबाट स्वीकृत भैसकेको छयालीस करोड बजेटलाई समायोजन गरी बृहत खानेपानी आयोजना सञ्चालन गरिनेछ । सबै वडामा एक घर एक धारा हुनेगरी तिर्खामुक्त नगरको लक्ष्य पुरा गरिनेछ । विद्युतबाट सञ्चालित सामुदायिक लिफ्टिङ खानेपानी तथा सिंचाई आयोजनामा विद्युत महशुल नगरपालिकाको तर्फबाट ७० प्रतिशत भुक्तान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

२०. मित्रराष्ट्र कोरियाको आर्थिक सहयोगमा सञ्चालनमा रहेको सर्भिस फर पिस कार्यक्रमसँग यस नगरपालिकाको सम्झौता भएबमोजिम यस नगरक्षेत्रका स्वस्थ खानेपानी नभएका आठदेखि दश समुदायहरूमा गुणस्तरीय खानेपानी उपलब्ध गराउने कार्य यसै वर्षदेखि शुरू गरिनेछ ।

२१. नगरकेन्द्रमा विशेषज्ञ डाक्टर र अनुसन्धान सेवा सहितको सहरी स्वास्थ्य क्लिनिक सञ्चालन गर्ने र सबै वडाका स्वास्थ्य संस्थामा टेलिमेडिसिन सेवा मार्फत् स्तरीय स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था गर्न आगामी वर्षदेखि कार्यप्रारम्भ गरिनेछ । नगरबासीहरूलाई स्वास्थ्य बीमा मार्फत् वार्षिक रू. २ लाख बराबरको निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक समन्वय र सहयोग गरिनेछ । दलित,

अल्पसंख्यक, अति विपन्न तथा आर्थिक अवस्था कमजोर भएका नगरवासीहरूलाई स्वास्थ्य वीमामा सरिक हुन चाहिने प्रीमियम रकम नगरपालिकाले क्रमशः उपलब्ध गराउँदै जाने नीति लिइनेछ ।

२२. नगरपालिका क्षेत्रमा कम्तिमा एउटा बहुप्राविधिक शिक्षालय सञ्चालन गर्नेगरी यसै वर्ष सम्बन्धन र पूर्वाधार तयार गरिनेछ । नीलकण्ठ क्याम्पसलाई विशेष स्तरोन्नती गरी स्नातकोत्तरसम्मका सबै संकायका विषय अध्यापन गराउने क्याम्पसको रूपमा विकास गर्न आवश्यक कार्ययोजना र श्रोत व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ ।

२३. एक वडा एक नमूना श्रोत विद्यालय घोषणा गरी नगरपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरूमा इन्टरनेट, सूचनाप्रविधि र आवश्यक साधनश्रोत सम्पन्न बनाउँदै गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरिनेछ । नगर शिक्षक अनुदान, विषयगत शिक्षक क्षमता विकास, शैक्षिक पूर्वाधार विकास, ल्यापटप साझेदारी तथा शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछन् । पठन संस्कृतिको विकास गर्न नगर क्षेत्रमा सार्वजनिक पुस्तकालय, अध्ययन केन्द्र तथा इ—लर्निङ सेन्टर स्थापना एवम् स्तरबृद्धि गरी अध्ययन अनुसन्धान र प्राज्ञिक गतिविधिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । प्रारम्भिक बाल कक्षामा मण्टेश्वरी शिक्षा, माध्यमिक तहमा सीपमूलक अतिरिक्त

तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । बालविकास सहयोगी कार्यकर्ता र विद्यालय कर्मचारीहरूका लागि पारिश्रमिकमा उल्लेख्य पुनरावलोकन हुनेगरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२४. नीलकण्ठ नगरपालिकालाई नमूना पर्यटकीय गन्तव्य नगरको रूपमा विकास गर्न पर्यटन मैत्री पूर्वाधारको प्रवर्द्धन गरिनेछ । नगरपालिकामा निर्माण प्रारम्भ भएको नीलकण्ठेश्वर महादेवको मूर्ति निर्माण स्थललाई आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्दै सोही स्थानमा नमूना पार्क निर्माण कार्य थालनी गरिनेछ ।

२५. नगर क्षेत्रमा होमस्टे सञ्चालन शुरुभएको पात्ले गाउँ, वि.पी गाउँ र जुरेथुमलाई आवश्यक सहयोग गरी पर्यटक आकर्षक गर्न गाउँबासीहरूसँग विशेष साझेदारीका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२६. नीलकण्ठ वडा नं. ९, सल्लेघारीको वातावरणमैत्री पार्क, वडा नंबर १० को बगैँचा लगायतका स्थललाई थप आकर्षक आन्तरिक पर्यटन गन्तव्यका रूपमा विकास गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै नीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ८ मा निर्माण गर्न लागिएको औद्योगिकग्रामलाई क्रमागत रूपमा अन्य साझेदार संस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा

आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरी रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२७. गरिवी न्यूनीकरणको लागि लघू उद्यम विकास परियोजना, मेयर उद्यमशीलता र नव उद्यमी व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहन र सेवालाई व्यवस्थित एवम् केन्द्रित गर्न नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा छुट्टै उद्योग विकास शाखाको स्थापना गरिनेछ ।
२८. भैरवी मन्दिरलाई आकर्षक धार्मिक पर्यटन केन्द्रका रूपमा विकास गर्दै एवम् नीलकण्ठ नगरपालिकाद्वारा निर्मित भ्यू टावरहरूको व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाई पर्या पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने, बागेश्वरी मन्दिर, चमेरे गुफा, लामास्थान, चुलिदेवी, पशुपति, गुप्तेश्वरी, कालिका खाल्टे र ज्वालामुखी मन्दिर लगायतका स्थललाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्न आवश्यक पूर्वाधार विकास गरिनेछ ।
२९. नीलकण्ठ नगर क्षेत्रमा प्याराग्लाइडिङ, जीप फ्लायर, रक क्लाइम्बिङ जस्ता साहसिक पर्यटकीय खेलको प्रवर्द्धन गर्ने । रामकोट दरवार, पौवा दरवार, ज्यामरुङ दरवार, धुवाँकोट लगायतका पुरातात्विक सम्पदाहरूको खोज र उत्खनन गरी परम्परागत स्वरूपमा निर्माण अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू ,

३०. सूचना प्रविधिको विकासका लागि नगरपालिकाले शुरुवात गरेको नवप्रवर्धनात्मक साझेदारीलाई प्रभावकारी बनाउँदै नगरकेन्द्र र सबै वडा तथा विषयगत कार्यालयलाई आन्तरिक नेटवर्क प्रणालीमा जोडिनेछ । नीलकण्ठ नगरपालिकाका वडाकेन्द्र र बस्तीहरूमा स्तरीय इन्टरनेट सेवा, निःशुल्क वाइफाइ जोन तथा टेलिसेन्टर स्थापना गर्ने लक्ष्य अनुरूप कार्यप्रारम्भ गरिनेछ । साथै एकीकृत सहरी सुरक्षा प्रणालीमा सूचना प्रविधिलाई जोड्दै सि.सि.टी.भी तथा अनलाईन मार्फत् सिटी सर्भिलेन्स परियोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
३१. एक गाउँ एक उत्पादनको नीतिलाई प्रवर्द्धन गर्दै कृषि तथा पशुपंक्षी विकासका लागि प्रभावकारी कार्यक्रम शुरुवात गरिनेछ । स्थानीय रैथाने बाली प्रवर्द्धन गर्न बीउ बैंक स्थापना सहित विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरी नगरलाई खाद्यन्न आपूर्तिमा आत्मनिर्भर बनाउँदै निकासी योग्य वातावरण निर्माण गर्न प्रयास गरिनेछ । कृषिको व्यवसायीकरण, बजारीकरणका लागि संकलन केन्द्र, शित भण्डारण केन्द्र र कृषि उपज ढुवानीमा आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
३२. कृषियोग्य जग्गाको गैरकृषि जन्य उपयोग, प्लटिड र खण्डिकरण न्यूनीकरण गर्ने नीति लिइनेछ । नगरक्षेत्र

भिन्नका सबै जग्गाजमीनलाई तुरुन्तै वर्गीकरण गरी कृषिक्षेत्र तथा गैर कृषिक्षेत्र छुट्याइनेछ । नगर क्षेत्रलाई प्रांगारिक खेती प्रवर्द्धन क्षेत्रका रूपमा विकास गर्न आवश्यक नीति बनाउँदै रासायनिक मलको विकल्पमा प्रांगारिक मल प्रवर्द्धन गरिनेछ । विगतदेखि नगरपालिकाले लिएको मागमा आधारित ज्ञान उत्पादनमा आधारित अनुदानलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।

३३. नगरपालिका क्षेत्रभिन्नका जग्गाहरूको माटो परीक्षण गरी माटो सुहाउँदो बालीहरूको पकेट क्षेत्र घोषणा गरिनेछ । व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि किसानहरूलाई अनुदान, कृषि उद्यमका लागि लिएको घरजग्गा भाडामा कर छुटको व्यवस्था र सहूलियत ऋणका लागि आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ साथै कृषि, पशु सेवा, खानेपानी, सिंचाइ, उद्योग व्यापारका लागि एकद्वार एकीकृत सेवा केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।

३४. नगरपालिकाको उद्यम विकास रणनीतिक योजनामा आवश्यक परिमार्जन गरी आगामी पाँच वर्षभिन्न नगरक्षेत्रमा लघूउद्यम स्थापना तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ । नीलकण्ठ नगरपालिकाका वेरोजगार युवाहरूलाई मेयर उद्यमशिलता कार्यक्रम मार्फत् उद्यमी बनाई युवाहरूलाई स्वरोजगार

बनाउने लक्ष्यकासाथ उद्यमशीलता परियोजना सञ्चालन गरिनेछ ।

३५. नगर केन्द्र तथा वडा स्तरमा बैकिङ सेवा तथा सहकारी संस्थाहरूको प्रवर्द्धन, संघ/संस्था तथा क्लबहरू स्थापना तथा सहकार्य लाई अभिप्रेरित गरिनेछ । राज्यको तीन खम्बे आर्थिक नीतिलाई स्थानीयकरण गर्दै उद्योग वाणिज्य संघ, चेम्बर अफ कमर्श, घरेलु महासंघ र सहकारी संस्थाहरूसँग आवश्यक साझेदारी र सहकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३६. नीलकण्ठ नगरलाई खेलमैत्री नगरको रूपमा विकास गर्न खेलकूद रंगशाला तथा नमूना खेलकूद पाठशाला स्थापना गर्ने र हरेक वडाहरूमा खेलकूद विकासका लागि खेलमैदान निर्माणका लागि आवश्यक खेल प्रशिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने नीति अनुसार सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । साथै विद्यालयहरूमा खेल पाठ्यक्रम र खेलकूद प्रशिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ । धादिङबेसी खुल्ला मैदान, अल्छीडाँडा खेल मैदान तथा पात्ले खेलमैदान र सल्लागौँडा क्रिकेट मैदानलाई थप व्यवस्थित गरी खेल तथा खेलाडीमैत्री बनाउन आवश्यक व्यवस्था गज्रिनेछ ।

३७. नगरपालिकालाई आगामी वर्ष भित्रैमा बालमैत्री नगर घोषणा गरी आवश्यक स्थानहरूमा बालविकास केन्द्र स्थापना गर्ने, पोषणयुक्त आहार सहित उचित स्याहार संरक्षण, र बृद्धि

विकासको व्यवस्था गरिनेछ । जेष्ठ नागरिकको सम्मानका लागि नगर स्तरीय संरक्षण केन्द्र र विश्राम पार्क निर्माण गरी सेवा प्रदान गरिनेछ । जेष्ठ नागरिकको उपचार सेवा, निःशुल्क औषधी र सामाजिक सुरक्षा भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।

उपस्थित सबै नगर सभाका सदस्यज्यूहरू

३८. यस नगरपालिकाका महिलाहरूको समुचित विकासको लागि यथोचित व्यवस्था मिलाइनेछ । महिलाहरूलाई आर्थिक उपार्जनका गतिविधिहरूमा सरिक बनाइनेछ । पुरुषमाथिको निर्भरता घटाई स्वावलम्बी बनाउने कार्यक्रम तय गरिनेछ । महिलाहरूको मात्र प्रतिनिधित्व गरी उपभोक्ता समितिहरू गठन गर्नको लागि वडा वडामा प्रचारात्मक कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ । महिला वचत तथा सहकारी संस्थाहरूलाई नगरपालिकाले प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३९. "समृद्ध नीलकण्ठ निर्माणमा युवाहरूको हिस्सेदारी" भन्ने नाराका साथ विकास निर्माणका लागि युवा स्वयम्सेवी अभियान सञ्चालन गरी युवालाई सामुदायिक सेवा, सार्वजनिक हित र देशभक्तिको भावना विकास गराई असर संस्कारको हस्तान्तरण सहित अनुशासित एवम् नैतिकवान युवा निर्माणमा ध्यान दिइनेछ ।

४०. दलितहरूको परम्परागत पेशालाई व्यवसायीकरण गर्न आवश्यक आर्थिक सहयोग, अनुदान तथा थप तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । दलित तथा विपन्न वर्गको आर्थिक, सामाजिक र वर्गीय हित संरक्षण गर्न लक्षित दलित समुदाय, दलित सम्बद्ध संघ संस्था र विभिन्न निकायसँग आवश्यक सहकार्य गरिनेछ । दलित तथा विपन्न वर्गका बालबालिकाहरूको आधारभुत तहदेखि उच्च शिक्षा सम्म निशुल्क छात्रवृत्ति, पोषण र संरक्षणको विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने दलित, विपन्न तथा जेहन्दार विद्यार्थीहरूका लागि आवासीय सुविधा उपलब्ध गराउने गरी छात्रवासको व्यवस्था गरिनेछ ।
४१. नीलकण्ठ नगरपालिकाभित्रका सबै विद्यालयहरूलाई उत्कृष्टताको केन्द्र (Center of Excellence) बनाउने गरी शिक्षा नीति तयार गरी लागू गरिनेछ । सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरू तथा क्याम्पसहरूको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ । शैक्षिक संस्थाहरूलाई जवाफदेही र उत्तरदायी बनाइनेछ । शैक्षिक संस्थाहरूमा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
४२. नगरको समग्र सूचना आदान प्रदान तथा शिक्षा र मनोरञ्जनका लागि स्थानीय टेलिभिजन, रेडियो, अनलाईन र पत्रपत्रिकामा नगर विशेष सामाग्रीहरूको उत्पादन तथा

प्रसारण प्रकाशन प्रवर्द्धन गर्ने र नगरक्षेत्रबाट प्रकाशित प्रसारित सञ्चार माध्यमलाई विशेष साझेदारी अनुदानको व्यवस्था गर्ने । पत्रकारहरूलाई लेखनबृत्ति तथा पुरस्कृत र आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

४३. नीलकण्ठ नगरक्षेत्रलाई वातावरणमैत्री नगर घोषणा गर्दै पर्यावरण संरक्षण, सामुदायिक तथा कबुलियती वन संरक्षण, वनमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम र हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई सघन रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । नगरक्षेत्रका नदी सरसफाई तथा पानीका मुहान संरक्षण कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ । नगरका हरेक वस्तीहरूमा औद्योगिक कामका लागि समेत माग धान्नेगरी थ्री फेज लाइनको विद्युतीकरण तथा सौर्य उर्जा, वायोग्याँस तथा वैकल्पिक उर्जाको उचित प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

४४. नगर स्तरमा नगर प्रहरीको परिचालन तथा अन्य सुरक्षा फोर्ससँगको समन्वयमा उचित सुरक्षा प्रवन्ध, नगर कानूनको कार्यान्वयन, बजार व्यवस्थापन तथा सहायता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । नीलकण्ठ नगरपालिकालाई सुरक्षित नगरको रूपमा स्थापित गर्न धादिङ जिल्ला प्रशासन, न्यायीक निकाय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, जिल्ला वार, कानून व्यवसायीसँग आवश्यक सहकार्य गरिनेछ ।

४५. युवाहरूलाई नगरको विभिन्न विकास निर्माणमा स्वयंसेवीको रूपमा परिचालन गरी आवश्यक तालिम र जनशक्ति व्यवस्थापन अभियान सञ्चालन गरिनेछ । निर्माण क्षेत्र, सेवा क्षेत्र र उत्पादन क्षेत्रमा युवा परिचालन गरी युवा क्षमता विकास तथा नेतृत्व विकास संगै कर्मशील युवा जागरण अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
४६. कला संस्कृति र ललितकलाको प्रवर्द्धन तथा उन्नयनका लागि नीलकण्ठ प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन, २०७८ अनुसार गठीत नीलकण्ठ प्रज्ञा प्रतिष्ठानलाई साधन श्रोत र क्षमतायुक्त बनाई विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साहित्य, कला र संस्कृतिकर्मीको उचित सम्मान सहित परम्परागत जात्रा, मेला र महोत्सवमा आवश्यक साझेदारी गरिनेछ । धार्मिक स्वतन्त्रता र धर्म निरपेक्षताको संवैधानिक व्यवस्थालाई आत्मसाथ गर्दै नीलकण्ठ नगरपालिका भित्रका सबै मठ मन्दिर, गुम्बा र चर्च (मण्डली), मस्जिद लगायत अन्य धार्मिक संरचनाहरूको उचित संरक्षण तथा पुनर्निर्माण गरिनेछ । नीलकण्ठ प्रज्ञा प्रतिष्ठान मार्फत् विभिन्न साहित्यिक, सांस्कृतिक जातीय तथा धार्मिक र सम्प्रदायका कला संस्कृतिको खोज, अध्ययन र संरक्षण, संग्रहालय निर्माण लगायतका योजना सञ्चालन गरिनेछ ।

४७. यसै नगरपालिकाक्षेत्रभित्र रहेका तथा निर्माण हुने कुमाल संग्रहालयहरूलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । यी संग्रहालयहरूलाई नागरिकको गन्तव्यस्थल बनाउन नगरपालिकाले प्रभावकारी नीति तथा योजना निर्माण गरी लागू गर्नेछ ।
४८. नीलकण्ठ नगरपालिकालाई सम्पूर्ण रूपमा लैंगिक भेदभावमुक्त स्थलको रूपमा घोषणा गरी लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । महिला हिंसा, बालविवाह, बोक्सीप्रथा, जातीय छुवाछूत, वर्गीय विभेद एवम् कुनै पनि खालको असमानता र विभेदका विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिइनेछ । महिला, दलित, अपांग, विपन्न, आदिवासी जनजाति, एकल महिलाहरूलाई राज्यले ग्यारेन्टी गरेको संवैधानिक अधिकार प्रदान गर्न उनीहरूको आवश्यकता र माग अनुसारको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४९. नीलकण्ठ नगरपालिकालाई विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा नमूना नगरको रूपमा विकास गर्न आवश्यक पूर्वाधार र व्यवस्थापन तयार गरिनेछ । नगरपालिका केन्द्रमा स्थापित आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई विपद् व्यवस्थापन श्रोत केन्द्रको रूपमा समेत विकास गरी प्रकोप न्यूनीकरण,

पूर्वतयारी, राहत, उद्धार, पुनर्स्थापना जस्ता प्रत्येक चरणमा नगरपालिकाको शीघ्र सेवा प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू ,

५०. स्थानीय सरकार सञ्चालनका लागि करको दायरा बढाउँदै, जनउत्तरदायी, भ्रष्टाचारमुक्त स्थानीय प्रशासन सञ्चालन गरिनेछ । नगरवासीको माग र चाहना अनुसारका आवश्यक विकास निर्माण तथा सहायताका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । विचारमा विविधता, विकासमा एकताको सूत्रलाई आत्मसाथ गर्दै नगरविकासका लागि विभिन्न राजनीतिक दल तथा नागरिक समाजले अघिसारेका राम्रा योजनाहरूलाई अनुसरण गर्दै नगरविकास कार्यक्रममा समावेश गर्ने नगरका विभिन्न टोल र वस्तीमा गठित टोल विकास संस्थाहरूलाई नगरपालिकाको अभिन्न इकाइको रूपमा स्वीकार गरी सहकार्यमा विभिन्न विकास तथा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५१. स्थानीय विज्ञ, ज्ञान, सिप, स्रोत साधनको पहिचान एवम् सूचिकरण गरी स्थानीय विकास प्रवर्द्धनमा स्थानीय रूपमै प्राप्त हुने ज्ञान सीपलाई प्राथमिकता दिईने व्यवस्था मिलाईने छ ।

५२. नगरपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक सरकारी, प्रति, ऐलानी जग्गाहरूको अन्य सरकारी निकायसँग समन्वय गरी तथ्याङ्क अध्यावधिक र संरक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
५३. सहरको सुन्दरता कायम गर्न, फोहोर मैला व्यवस्थापन एवम् वसपार्क निर्माण गर्दा सार्वजनिक निजी साझेदारी मोडेलमा कार्य गर्ने व्यवस्था आगामी आर्थिक वर्षबाटै लागू गरिनेछ ।
५४. राज्यको पुनर्संरचनापश्चात स्थानीय सरकारहरूले विकास निर्माणको लागि उल्लेख्य योगदान गरिरहेका छन् । एक स्थानीय तहले गरेका असल अभ्यासहरू अर्कोको लागि मार्ग दर्शन तथा नमूना कार्य बन्न सक्दछन् । यसै परिप्रेक्ष्यमा नीलकण्ठ नगरपालिकाले गोरखाको गोरखा नगरपालिकासँग भगिनी सम्बन्ध स्थापना गरिसकेको छ । यी दुई स्थानीय तहहरूबीच विभिन्न चरणहरूमा बैठकहरू हुने गरेका छन् । आगामी आर्थिक वर्षमा पनि यी कार्यहरू निरन्तर हुनेछन् । आगामी आर्थिक वर्षमा गोरखा नगरपालिकाको सम्बन्ध झल्किने प्रकारले यसै नीलकण्ठ नगरपालिकामा एक स्मारक बनाउने कार्यको पनि थालनी गरिनेछ ।
५५. त्यस्तैगरी, यस नगरपालिका तथा जापानको युसुहारा टाउनबीच पनि भगिनी सम्बन्ध स्थापना भईसकेको छ । विगतका दुई वर्षहरू कोभिड महामारीका कारण यी दुई नगरपालिकाबीचको पारस्परिक सहकार्य अपेक्षित रूपमा हुन नसकेता पनि आगामी

आर्थिक वर्षबाट परस्परमा उल्लेख्य रूपमा सहकार्यको निरन्तरता गर्ने नीति लिइनेछ ।

५६. आजको विश्व दुनिया बैज्ञानिक आविष्कारहरूले भरिएको छ । यस नगरपालिकाभित्रका विद्यार्थीहरूलाई बैज्ञानिक सौचको अभिवृद्धि गर्नको लागि आगामी आर्थिक वर्षबाट नगरपालिकाले बैज्ञानिक आविष्कार नीति तयार गरी लागू गर्नेछ । वैज्ञानिक खोज र सोचलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

५७. आम नागरिकहरूले गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा पाउनु ऊनीहरूले अधिकार हो भने सरकारको कर्तव्य । यस नगरक्षेत्रभित्र उपलब्ध हुने वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर कायम गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा नगरपालिकाले विशेष कार्यक्रम लागू गर्नेछ । नगर उपप्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको अनुगमन समितिलाई अझै प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।

५८. आम नागरिकको स्वास्थ्य यस नगरपालिकाको उच्च प्राथमिकताको विषय हो । स्वस्थ नागरिकले राज्यलाई योगदान गर्न सक्छन् । आम नागरिकको स्वास्थ्यलाई प्रभावकारी बनाउन आगामी आर्थिक वर्षमा योग शिक्षा, आयुर्वेद शिक्षा तथा मानसिक ध्यान केन्द्रहरू स्थापना गरी सेवाप्रवाह गर्ने नीति यस नगरपालिकाले लिनेछ ।

५९. आजको विश्वमा ठूलो समस्याको रूपमा जलवायू परिवर्तन रहेकोछ । यसको प्रभावले निम्त्याउने नकरात्मक असरहरू

अनुमानयोग्य हुँदैनन् । जलवायू परिवर्तनको असर न्यूनीकरणको लागि यस नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षमा उल्लेख्य कार्यक्रमहरू तय गरी लागू गर्नेछ ।

नगर सभाका सदस्यज्यूहरू,

६०. नगरबासीको चाहना र आवश्यकताको सम्बोधनलाई उच्च प्राथमिकता दिई निर्माण गरिएको हाम्रो कार्यकालको पहिलो नीति तथा कार्यक्रम आगामी पाँच वर्षको हाम्रो कार्यकालको जग बसाउने नीति तथा कार्यक्रम पनि हो । तसर्थ आगामी वर्षको नीति कार्यक्रमले हाम्रो कार्यकालको कार्ययोजनाको रूपरेखा समेत कोर्ने विश्वास मैले लिएकोछु ।
६१. नीलकण्ठ नगरपालिकालाई सक्षम स्थानीय सरकारको रूपमा विकास गर्न जनप्रतीनिधि, कर्मचारी र हाम्रा लक्षित समुदायको क्षमता विकासलाई विशेष प्राथमिकता दिँदै क्षमता विकास योजना, पाँच वर्षे आवधिक विकास योजना र कार्यान्वयनका लागि रणनीतिक योजनाकासाथ हामीले काम गर्नुपर्नेछ । हाम्रो कार्यकालको यो अमूल्य समयलाई सदुपयोग गर्दै निश्चार्थ रूपमा जनसेवामा लाग्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै सबै नगरसभा सदस्यज्यूहरू र कर्मचारी मित्रहरू नगरको सक्षम कार्यसमूहको सदस्यका रूपमा इमान्दार भै लाग्नुहुनेमा पूर्ण विश्वास गर्दछु ।

६२. नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, कर्मचारीहरू, अन्य सरकारी निकाय, राजनीतिक दलहरू, सामाजिक संघ/संस्थाहरू, निजी तथा सहकारी क्षेत्र, साझेदार संस्था, नागरिक समाज लगायत सम्पूर्ण सुभेच्छुकहरूको सद्भाव, सहभागिता, साथ र सहयोग रहने पूर्ण विश्वास लिएकोछु । नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेट निर्माण र प्रभावकारी कार्यान्वयनमार्फत् विकासका लक्ष्य हासिल गर्न रचनात्मक सहयोगको निरन्तर अपेक्षा राख्दै सम्पूर्ण नगरवासी एवम् सबै सरोकारवालाहरूमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । सबै नगरवासीको साथ सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

जय नीलकण्ठ ।

जय नेपाल ।

प्रस्तुतकर्ता

भीमप्रसाद ढुङ्गाना

नगर प्रमुख एवम् नगर सभाध्यक्ष

नीलकण्ठ नगरपालिका, धादिङ

इति सम्बत् २०७९ साल असार महीनाको ०७ गते ३ रोज